

دومین همایش ملی افق های نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری عمران، گردشگری و محیط زیست شهری و روستایی

۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴

حاشیه نشینی و مخاطرات طبیعی موانع توسعه پایدار شهری

کیومرث ملکی^۱ اقبال پاهکیده^{۲*} محمد علی نجم الدینی^۳

چکیده:

در نظام اقتصاد جهان، شهرنشینی نیز همگام با رشد جمعیت، بطور روزافزونی در حال گسترش است، مهمترین پدیده ناشی از گسترش بی رویه شهرها، حاشیه نشینی یا اسکان غیر رسمی است. مناطق حاشیه نشین به دلیل ساخت و ساز نامناسب و غیراصولی همواره در معرض آسیبهای ناشی از بلایای طبیعی قرار دارند. امروزه در شهرها مسائل و معضلات حاشیه نشینی به همراه مخاطرات طبیعی از جمله چالشهای جدی فراروی برنامه ریزان شهری، جهت دستیابی آنان به توسعه پایدار شهری محسوب می شود. این مقاله با روش توصیفی و کار کتابخانه ای درصدد است که علل بوجود آمدن حاشیه نشینی و دلایل شدت یابی و تسریع مخاطرات طبیعی در این مناطق همچنین رابطه این دو پدیده با توسعه پایدار شهری، مورد بررسی قرار دهد. نتایج حاصل از پژوهش بیانگر ضرورت توجه به مناطق حاشیه نشین، برنامه ریزی های منسجم و عقلایی را در سطوح ملی و بخصوص منطقه ای و محلی، سرمایه گذاریهای زیر بنایی جهت شناسایی مناطق خطر و اصلاح و مقاوم سازی ابنیه و اماکن از سوی بخش دولتی با مشارکت مردم، افزایش خسارات سوانح طبیعی بویژه در مناطق فقیر نشین و نیز ضرورت مداخله هر چه بیشتر دولت در بازار زمین و املاک است.

کلید واژه: حاشیه نشینی، مخاطرات طبیعی، طرحهای شهری، برنامه ریزی شهری، توسعه پایدار.

^۱. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز kiomars.maleki@gmail.com

^۲. عضو هیات علمی گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه پیام نور * eghbapahkideh@gmail.com

^۳. کارشناس ارشد حقوق دانشگاه تبریز و مشاور حقوقی شهرداری کلانشهر تبریز